

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 43 (2)

IZDAN 1 MAJA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13288

Rijavec Vladimir, Zagreb, Jugoslavija.

Sprava za automatsko prodavanje sladoleda.

Prijava od 29 maja 1936.

Važi od 1 decembra 1936

Poznate su razne sprave za automatsko prodavanje jestivih i sličnih predmeta, čokolade, sira, sladoleda i slično. Sve ovakve sprave smještene su na podesnim mjestima, gde se sakuplja ili prolazi mnogo svijeta, da bi se ovaj svijet mogao sam i po želji poslužiti i obskrbiti izvjesnim hranivim ili drugim predmetima, koji se u spravi nalaze i koje sprava automatski izbacuje, nakon što je u spravu ubačen određeni komad metalnog novca. Poznate sprave, obzirom na predmete koje automatski izbacuju, imaju razne mane i nedostatke, obzirom na komplikovanost i pravilnost funkcionisanja, odnosno da ne udovoljavaju postavljenim zahtjevima u pogledu vrsti predmeta koje bi trebale u izvjesnoj pripremi biti iz automata izbačeni.

Sprava za automatsko prodavanje sladoleda, koja je predmet ovog pronalaska, ima svrhu da ukloni, odnosno umanjiti, mane i nedostatke poznatih sprava ove vrste.

Slika I na nacrtu predstavlja pogled odozgo na spravu, sa licem okrenutim na lijevu stranu.

Slika II na nacrtu predstavlja pogled na spravu sa desne strane.

Slika III na nacrtu predstavlja pogled na spravu sa prednje strane.

Sprava sastoji iz četiri glavna dijela, i to: pogonskog uređaja, pokretne ploče, spremišta čašica i spremišta sladoleda. Cijela sprava oklopljena je i zatvorena u odgovarajućoj poželjnoj drvenoj ili metalnoj kutiji, a otvoren je na spravi samo jedan dio pokretne ploče, na kojoj se, za vrijeme upotrebe ukazuje čašica napunje-

na sladoledom radi uzimanja iste rukom sa strane mušterije, i to nakon što se je u spravu ubacio određeni komad metalnog novca i nakon što je uslijed toga sprava izvršila jednu jedinicu rada. Jednim ubacivanjem komada metalnog novca u spravu, ova izvrši jednu jedinicu rada i daje jednu porciju sladoleda u čašici.

Pokretni uređaj. Poznatim načinom ubačeni komad metalnog novca u spravu, na podesnom mjestu po želji, stavlja u pogon elektromotor 1, koji pogon traje tako dugo dok okrene za ravno 360 stupanja posredstvom nazubljenog vretena 2, nazubljeno kolo 3. Na osovini 4 nazubljeno kolo 3 okreću se još i ekscentrične ploče 5, 6, 7, 8, 9, koje su između sebe odijeljene okruglim tankim pločicama jednakog promjera, nu koji je promjer nešto veći od najvećeg promjera ekscentričnih ploča. Na taj način među ovim pločicama nastele uzine služe kao vodilice za nosove jednokrakih poluga 10, 11, 12, 13, 14 (sl. I i II), koji nosovi za vrijeme upotrebe sprave klize u ovim uzinama ili kanalićima po debljini oboda odgovarajućih ekscentričnih ploča, te se ove poluge pomiču na zajedničkoj osovini 15 (sl. II). Sve jednokrake poluge 10, 11, 12, 13, 14, koje svojim nosovima klize po obodu odgovarajućih ekscentričnih ploča, provide ne su svaka sa svojim odgovarajućim prenosnikom gibanja konopcem 16, 17, 18, 19, 20 (sl. II i III), koji, za vrijeme upotrebe sprave, pokreću izravno odgovarajuće dvokrake poluge 21, 22, 23, 24, 25 (sl. I, III i II).

Pokretna ploča. Ova pokretna okrugla ploča 26 ima na lučnim udaljenostima

od točnog 99 stupanja po jedan kružni otvor 27, 28, 29, 30 (sl. I), a sama periferija ploče 26 na jednakim udaljenostima, smještenim među spomenutim otvorima, ima ureske 31, 32, 33, 34, (sl. I), koji su smješteni točno u sredini među kružnim otvorima. Ispod kružnih otvora pričvršćene su uz ploču 26 kutije 35, 36, 37, 38 i svaka je providena sa jednim kliještima 39, 40, 41, 42, (sl. III) koja su uz kutije pričvršćena, a osim toga još i jaše na radialnim jednokrakim polugama 43, 44, 45, 46, koje imaju svoja uporišta na pokretnoj ploči 26 sa donje strane, te koje se za vrijeme upotrebe sprave okreću zajedno sa pločom; ove jednokrake poluge za vrijeme okretanja ploče 26 za 90 stupanja, i to uvijek po jedna, nailaze na prvi, kosinasti dio 47, luka 48, koji je luk 48 do kraja ravan (sl. I i III), pa dotična poluga, popevši se uz kosinu 47 na ravni dio luka 48, rastvori odgovarajuća kliješta na odgovarajućoj kutiji. Luk 48 završava sa gibljivim nastavkom 48a, koji se stavlja u pokret djelovanjem ekscentrične ploče 8, (sl. I). Pokretna ploča 26 pričvršćena je na osovinu 49, a na gornjem kraju ove osovine smještena je okrugla ploča 50, u kojoj je sa gornje strane udubljen kvadratični kanal 51, na način, da je dno svake stranice kanala kosinasto. Za vrijeme upotrebe, po kanalu 51 klizi nos 52 poluge 53, koja je pokretna polugom 23, a ova je pokretana ekscentričnom pločom 7. Nos 52, koji se nalazi u najnižem mjestu kanala 51 jedne stranice, kad je povučen polugom 53, okrene ploču 50 za 90 stupanja, a zatim se uz kosinu nove stranice kanala, posredstvom pružnog pera 54, vrati natrag, da zapadne u najniže mjesto kanala stražnje stranice, koja daljnjim okretanjem slijedi.

Spremište čašica. Čašice 55 iz pečenog tijesta, koničkog oblika, koje se pune sladoledom, složene su jedna u drugoj u spremištu 56. Djelovanjem ekscentrične ploče 5, posredstvom dvokrake poluge 21, diže se i spušta spremište 56. Kad se je spremište 56 spustilo, to prva čašica 55 upadne jednim dijelom kroz kružni otvor na ploči 26 u odgovarajuću kutiju pod ovom pločom, gdje biva čašica zahvaćena kliještima dotične kutije, i to nakon što je odgovarajuća radialna jednokraka poluga, otvaranjem lučnog nastavka 48a pala na niže. Zatim se spremište 56 uzdigne i istovremeno rastvore se krilna kliješta 57 (sl. III, II i I), koja su čas prije pridržavala spuštenu čašicu, a odmah zatim kliješta 57 opet se sklope i zahvate drugu, gornju slijedeću čašicu. Krilna kliješta 57 otvaraju se i zatvaraju na ovaj način: Spu-

štanjem spremišta 56 spusti se istovremeno tanka pružna motka 58, koja na kraju ima klinac 59 u obliku uspravnog trokuta (sl. III i II); kad se motka 58 podiže zajedno sa spremištem 56, oštar vrh klinca 59 zadire u sljubnicu dvokrilne lepeze 60, koja se sljubnica uslijed toga razmakne, a krila lepeze 60 posredstvom svojih motki 61, 62 (sl. I) otvaraju krilna kliješta 57; kad se je klinac 59 posve izdigao nad razmaknutu sljubnicu dvokrilne lepeze 60, koja se krila ove lepeze sljube djelovanjem pera 63, a time i krilna kliješta 57 opet se stisnu i zahvate gornju prvu slijedeću čašicu 55 u spremištu 56.

Spremište sladoleda. Sastoji iz sanduka 64, u kojemu je smještena cilindrična posuda 65 kao spremište sladoleda. Prostor između sanduka 64 i posude 65 napunja se ledom radi hladenja sladoleda u posudi 65. U posudi 65 ugrađen je čep 66 sa nazubljenom motkom 67 koja je odmjereno, pomoću gibljivog jezika 68 (sl. III), potiskivana za vrijeme upotrebe prema dolje posredstvom jednokrake poluge 25, a djelovanjem ekscentrične ploče 9. Dno posude 65 svršava kanalom 69 kvadratičnog presjeka i nagnut im za 55 stupanja prema pokretnoj ploči 26. Kvadratični otvor kanala 69 zatvara se posredstvom dvosegmentnih vrata 70 koja se okreću oko osovine 71 (sl. III) Vrata 70 otvaraju se posredstvom konopca 72, poluge 24 djelovanjem ekscentrične ploče 8, a zatvaraju se djelovanjem lučnog pera 73. Za vrijeme zatvaranja, tanka i oštra dvosegmentova vrata 70 odrežu iz kanala istisnutu određenu porciju sladoleda, koja porcija u obliku kocke ispadne u čašicu 55, koja je na pokretnoj ploči stigla iz spremišta 56.

Sprava za automatsko prodavanje sladoleda upotrebljava se na slijedeći način:

Na podesnom mjestu na stijeni oklopne kutije nalazi se otvor, u koji se ubaci određeni komad metalnog novca. Taj ubačeni komad novca stavlja u pogon elektromotor 1, i to samo za vrijeme jedne jedinice rada t. j. dok se nazubljeno kolo 3 okrene za ravno 360 stupanja, a potom se pogon motora zaustavi; Kako nazubljeno kolo 3, tako se u isto vrijeme okrenu ekscentrične ploče 5, 6, 7, 8, 9 također za 360 stupanja. Najprije počne djelovanje ekscentrične ploče 8, koja posredstvom poluge 24 i konopca 72 otvori dvosegmentova vrata 70 kroz koja počne da proizilazi sladoledna masa. Djelovanjem ekscentrične ploče 9 posredstvom konopca 20, poluge 25, jezika 68, nazubljene motke 67 i čepa 66 istiskuje se sladoledna

masa iz posude 65; zatim počne djelovanje ekscentrična ploča 5, koja posredstvom konopca 16 i poluge 21 spušta spremište 56 i čašicu 55, da jedna čašica upadne u otvor na pokretnoj ploči 26, gde se za drži, a potom se spremište 56 opet izdigne u normalan položaj. U to vrijeme, djelovanjem ekscentrične ploče 8 posredstvom poluge 24, konopca 72 i lučnog pera 73 zatvore se dvosegmentova vrata 70, određivši određenu porciju sladoleda, koja je izišla iz kanala 69 posude 65 i upala u podmetnutu čašicu 55 na pokretnoj ploči 26. U isto vrijeme, djelovanjem ekscentrične ploče 6 posredstvom konopca 17 izmakne se vršak poluge 22 iz ureza 31 na pokretnoj ploči 26, a odmah zatim djelovanjem ekscentrične ploče 7 posredstvom konopca 18 poluge 23 i 53 okrenu okruglu ploču 50 za 90 stupanja, a time se isto toliko okrene i pokretna ploča 26 i čašica 55, napunjena sa porcijom sladoleda, prispje na onaj dio pokretne ploče, koji je izvan oklopa i pristupačan, da bi se čašica sa sladoledom mogla u ruke uzeti; u taj čas radialna poluga 45, uspevši se uz kosinu 47 na ravni dio luka 48, otvori kliješta 41, koja su dotle pridržavala čašicu; u isti čas poluga 22 kliže po periferiji pokretne ploče 26, dok njezin vršak ne upadne u susjedni dolazeći urez 34 i pokretnu ploču zaustavi; istovremeno prispjela je nova prazna čašica iz spremišta 56 i postavila se pod otvor kanala 69 pripravna za punjenje u slijedećoj jedinici rada.

Ubačeni komad metalnog novca stavlja i drži u pogonu elektromotor i sve ekscentrične ploče tako dugo dok pokretna ploča 26 učini put od 90 stupanja i izi-

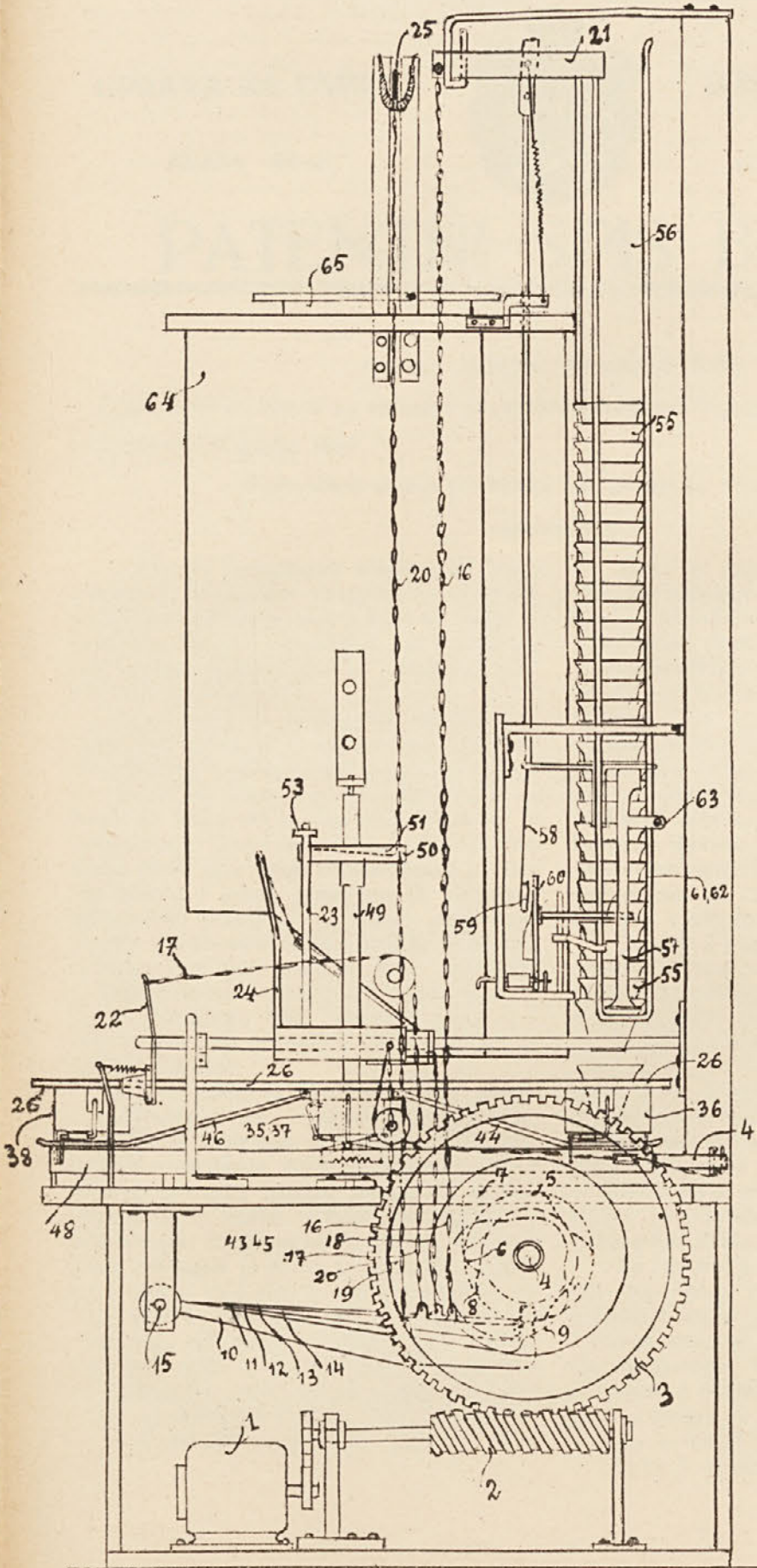
de napolje oslobođena čašica sa porcijom sladoleda. Sprava zatim miruje, dok se ponovo ne ubaci komad novca i stavi ista u novi pogon za novu jednu porciju sladoleda.

Sprava se može upotrebiti ne samo za prodaju sladoleda, već i za prodaju drugih i sličnih predmeta, koji trebaju da se u samoj spravi odrežu na porcije i pripreme u posebne čašice ili tanjuriće.

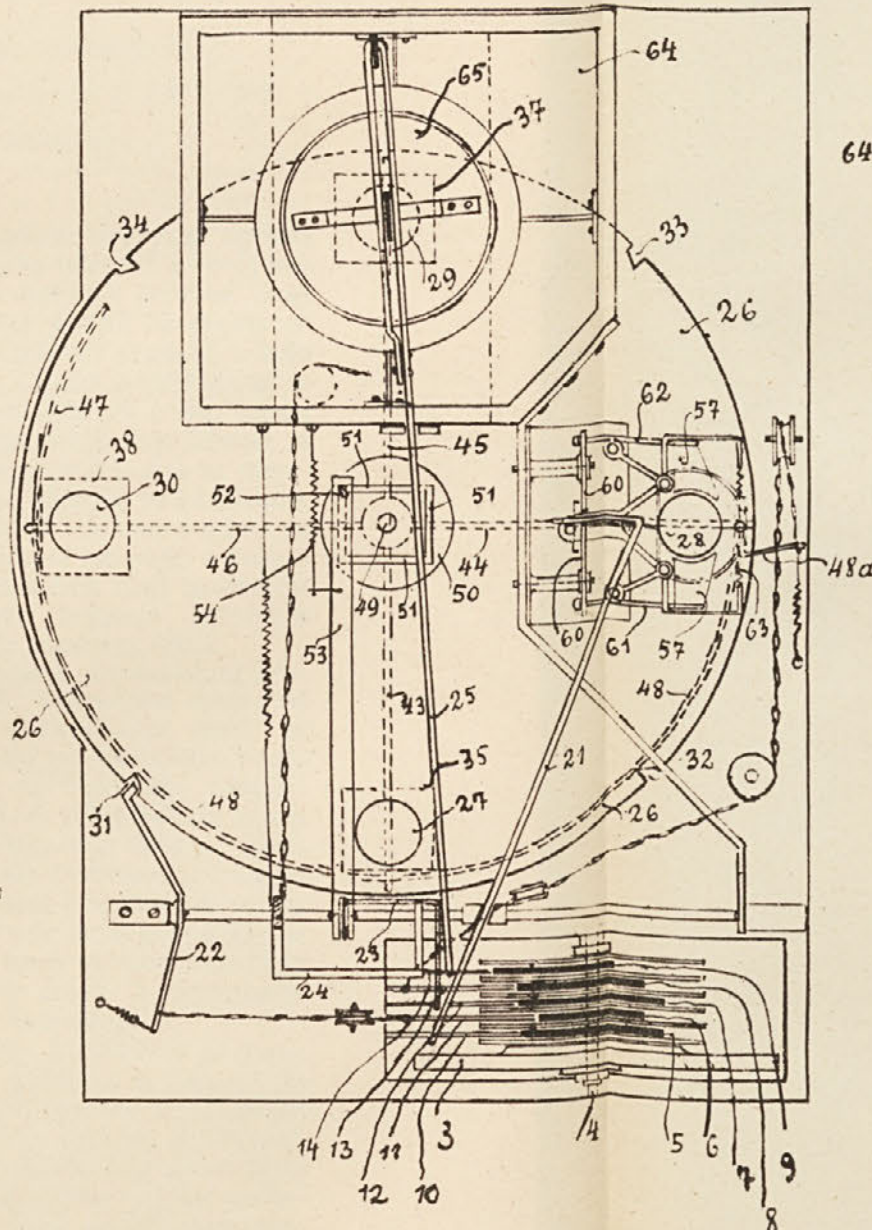
Patentni zahtev:

Sprava za automatsko prodavanje sladoleda, providena pogonskim motorom, ekscentričnim pločama na zajedničkoj osovinu i prenosnicima pokretanja, naznačena time, da ima u dnu kvadratičnog za 55 stupanja nagnutog kanala (69) posude (65) dvosegmentova vrata (70) za rezanje istisnute porcije sladoleda; da ima pokretnu ploču (26) providenu otvorima (27, 28, 29, 30), kutijama (35, 36, 37, 38), kliještima (39, 40, 41, 42) i radialnim jednokrakim polugama (43, 44, 45, 46), koje klize po kosini (47) luka (48) radi otvaranja kliješta i oslobađanja napunjene sladoledom čašice (55) na pristupačnom dijelu ploče (26); da ima osovinu (49) sa pločom (50), providenom udubljenim kanalom (51) kosinastog dna, polugu (53) i nos (52), koji klizujući po pojedinim jednakim stranicama kanala (51) okrene uvijek pokretnu ploču (26) za 90 stupanja; da ima spremište (56), čašica (55) te pružnu motku (58), klin (59) dvokrillnu lepezu (60) sa matkama (61, 62) i krilna kliješta (57) radi ispuštanja pojedine čašice (55) u otvor na ploči (26).

Slika II.

Slika I.

Slika III.

